

Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Nogajowej w Czeladzi

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
W CZELADZI
W ROKU 2018**

OPRACOWAŁA:

**Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej
im. Marii Nogajowej w Czeladzi
mgr Bożena Podgórska**

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki

1.1. Najważniejsze problemy w działalności Biblioteki; osiągnięcia i sukcesy; co utrudniało pracę?

W 2018 r. Biblioteka prowadziła działalność wynikającą z zapisów statutowych oraz szeroko zakrojoną działalność edukacyjno–kulturalną dla wszystkich kategorii odbiorców usług bibliotecznych. Placówki kontynuowały podjęte wcześniej działania lub inicjowały nowe. Wszystkie działania były organizowane dodatkowo, oprócz podstawowej działalności Biblioteki, czyli gromadzenia, opracowywania i udostępniania zbiorów oraz udzielania użytkownikom informacji i pomocy przy korzystaniu z komputerów, skanera i Internetu.

Do najważniejszych osiągnięć i sukcesów należy zaliczyć:

- pozyskanie po raz kolejny dotacji z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu *Promocja czytelnictwa* na zadanie pn. *W Bibliotece się rozwijasz, za regałem nie obijasz!*; przyznana kwota wyniosła 13.612 zł. Od marca do grudnia realizowane były inspirujące międzypokoleniowe działania: warsztaty edukacyjne, rękodzielnicze, kulturoznawcze i plastyczne; spotkania ze specjalistami różnych dziedzin, m.in. edukatorami zdrowia, instruktorami programowania i robotyki; spotkania z autorami powieści dla dzieci;
- pozyskanie drugiej dotacji z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu *Partnerstwo dla Książki*; przyznana kwota wyniosła 8.000 zł. Dzięki dotacji zrealizowano cykl spotkań dla seniorów Domu Opieki Społecznej pt. *Co w książkach piszczy?*, które podsumowano dwoma koncertami piosenek dwudziestolecia międzywojennego pt. *Już nie zapomnisz mnie*;
- w kwietniu z okazji Międzynarodowego Dnia Książki i Praw Autorskich we współpracy ze szkołą podstawową zorganizowano happening: ulicami miasta przeszedł barwny korowód uczniów, zakończony złożeniem na ręce Burmistrza Miasta deklaracji Młodego Czytelnika oraz zwiedzaniem urzędu;
- w czerwcu po raz trzeci zorganizowano Noc Bibliotek. W ramach tego wydarzenia odbyły się warsztaty dla dorosłych, koncert piosenek oraz wykład, literackie podchody, quizy i zagadki, wszystko tematycznie związane z bogatą i różnorodną ofertą w dwudziestolecia międzywojennego. Z kolei dla dzieci przygotowano zagadki w escape room, projekcję filmową, pokaz magii i czarów oraz mini warsztaty teatralne zakończone przedstawieniem dla rodziców. Podobnie jak rok wcześniej, najaktywniejszych czytelników – dzieci i dorosłych - uhonorowano dyplomami i nagrodami niespodziankami, które wręczał Burmistrz Miasta. Ta świetna inicjatywa okazała się sukcesem, więc będzie kontynuowana

- Narodowe Czytanie, które we wrześniu zorganizowano na stadionie w czasie miejskich uroczystości – urodzin dzielnicy. Licznie zgromadzona publiczność chętnie i z zainteresowaniem wysłuchała fragmentów *Przedwiośnia* S. Żeromskiego w interpretacji władz miejskich, dyrektorów miejskich jednostek oraz przedstawicieli działającego przy bibliotece DKK. Zorganizowano również gry, zabawy i twórcze warsztaty dla dzieci, promując w ten sposób Bibliotekę i czytanie,
- pozyskanie z Instytutu Książki w ramach projektu Mała książka- wielki człowiek wyprawek czytelniczych dla trzylatków,
- pozyskanie z Czeladzkiego Funduszu Senioralnego środków na przeprowadzenie warsztatów pn. Szklane Ogródki – kompozycje kwiatowe w szklanych naczyniach
- współorganizacja z Miejską i Powiatową Biblioteką w Będzinie XIV Forum Bibliotekarzy Powiatu Będzińskiego – ważnego wydarzenia branżowego
- nawiązanie współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Polakom we Lwowie i okolicach Tońko i Szczepko i przeprowadzenie zbiórki książek dla rodaków na Ukrainie
- organizacja akcji promujących czytanie: Dzień dla Kobiet i Kobietek – warsztaty, spotkania skierowane do kobiet (prelekcje o zdrowiu, warsztaty rękodzieła, spotkanie z wizażystą, dietetykiem, kosmetyczką, autorką powieści dla kobiet, zajęcia fitness, jogi); w tym samym czasie zorganizowano czas dla dzieci, żeby kobiety mogły skorzystać z naszej propozycji; Festiwal Kopalnia Pełna Zdrowia – wykłady, warsztaty, stoiska ze zdrową żywnością, spotkanie z autorkami piszącymi o zdrowej żywności, degustacja zdrowej żywności – było to pierwsze tego typu wydarzenie w Zagłębiu współorganizowane ze Sklepem Zielarsko-Medycznym z Czeladzi
- zapisanie czeladzkiej biblioteki na kartach niepodlegla.gov.pl dzięki włączeniu się w ogólnopolską akcję czytelniczą *Mirabelka – kiełkująca historia w 100licy*

1.3. Czy istnieją zagrożenia dotyczące zmian w sieci bibliotecznej w 2018r.?

Nie dotyczy.

1.4. Nagrody wyróżnienia otrzymane przez Bibliotekę i bibliotekarzy w 2018r.

Nie dotyczy.

2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej

2.1. Utworzenie nowych filii, punktów bibliotecznych; nowe komórki organizacyjne (lokalizacja, wyposażenie).

Nie dotyczy

2.2. Likwidacja filii, punktów bibliotecznych połączenia placówek.

Nie dotyczy

2.3. Zakupy nowych sprzętów, urządzeń technicznych (o wartości powyżej 1000 zł) znacząco poprawiających jakość pracy i estetykę pomieszczeń (przykłady).

W roku 2018 zakupiono m.in. :

- laptopy, notebooki
- krzesła biurowe i fotele
- aparat cyfrowy z wyposażeniem
- nagłośnienie i oświetlenie do Kopalni Kultury

2.4 Modernizacja lokali bibliotecznych – nowe lokale, adaptacje, przykłady.

W minionym roku dokończono modernizację Filii nr 2: remont dachu, docieplenie ścian, zaprojektowanie i namalowanie muralu, pomalowanie wnętrza

3. Komputeryzacja

Ankieta w załączeniu (Załącznik nr 1).

4. Zbiory biblioteczne

4.1. Polityka gromadzenia zbiorów książkowych, nieksiążkowych (książki elektroniczne), preferencje

Kwota na zakup nowości w 2018 r. wynosiła 39.000,00 zł. Dzięki wynegocjowanym wysokim upustom od cen detalicznych książek (36 % do 48 %) zaoszczędzono 9.000,00 zł, co pozwoliło na zwiększenie liczby zakupionych książek o 234 wol. Otrzymany grant Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w roku ubiegłym wynosił 24.000,00 zł. (czyli o 900,00 zł mniej w porównaniu z rokiem 2017).

Zakupiono najbardziej poszukiwane przez czytelników tytuły i bestsellery, uzupełniono zacytane lub brakujące tytuły lektur z bogatej oferty rynku wydawniczego. Liczba kupowanych tytułów ulegała dużej weryfikacji.

Uzupełniano w miarę potrzeb literaturę popularnonaukową: działy psychologii, socjologii, prawa, zarządzania, logistyki, turystyki i terroryzmu. Zakupiono m.in. takie pozycje jak: *Pozyskiwanie informacji w walce z terroryzmem*, Mikos von Rohrscheidt *Historia w turystyce kulturowej*, *Bezpieczeństwo międzynarodowe w XXI wieku*, Marek Suchar *Rekrutacja i selekcja personelu*, Grzegorz Wielgosiński *Technologie i procesy ochrony powietrza*, Paweł Klimek *Polska industrialna*, *Stadion Śląski – Kocioł Czarownic*, *Psychologia starzenia się i strategię dobrego życia*, Marzena Lamparska *Turystyka wśród górniczych szybów*, Grzegorz Onyszko *Architekci włoskiego*

pochodzenia z terenu Zagłębia Dąbrowskiego, Tomasz Kostro *Sosnowiec między wojnami i Zagłębie którego nie ma*.

Zakupiono m.in.: John McCarten *Czas mroku*, Tadeusz A. Kisielewski *Churchill*, Arkadij Ostrowski *Rosja – wielkie zmyślenie*, Kinga Lityńska *Rosja poza Rosją*, Aleksandra Boćkowska *Księżyc z Peweksu*, Małgorzata Szejnert *Wyspa węży*, Wojciech Jagielski *Na wschód od zachodu*, Leszek Adamczewski *Na podbój świata*, Teresa Grzywocz *Opowieści pokładowe*, Luba Winogradowa *Snajperki*, *Dziewczęta z Auschwitz*, Anne Applebaum *Czerwony głód*, Piotr Zychowicz: *Skazy na pancierzach*, *Żydzi* oraz *Żydzi 2*, Janina Lesiak *Ja, Bona*, Renata Czarnecka *Ja, królowa*, Magdalena Niedźwiecka *Bona*, Przemysław Wilczyński *Jan Kaczkowski*, Andrzej Łapicki *Jutro będzie „zemsta”*, Magdalena Grzebałkowska *Komeda*, Gabriel Michalik *Danuta Szaflarska*, Monika Wąs *Skrzynecki*, Krzysztof Plesniarowicz *Kantor*, Ula Ryciak *Nela i Artur*, Agata Napiórkowska *Szczęśliwe przypadki Józefa Wilkonia* oraz książki Iwony Kienzler: *Korona i kobiety*, *Caryca Katarzyna i król Stanisław*, *Ignacy Paderewski*, *Kobiety niepodległości*, *Marysieńka i Sobieski*, *Piastowie*, *Arystokracja*, *Jagiellonowie*.

Dla miłośników podróży kupiono m.in.: Denisa Urubko *Skazany na góry*, Rafała Fronia *Anatomia góry*, Janusza Kurczaba *Polskie Himalaje*, Beaty Sabaty-Zielińskiej *TOPR*, Anny Kurek *Szczęśliwy jak łoś*, Moniki Radzikowskiej *Bajkał tam i z powrotem*, Marka Pindrali *Indie*.

Dla dorosłych kupowano najnowsze tytuły polskich autorów: Katarzyny Bondy, Katarzyny Bulicz-Kasprzak, Hanny Cygler, Anny Ficner-Ogonowskiej, Izabelli Frączyk, Gabrieli Gargaś, Doroty Gąsiorowskiej, Ałbeny Grabowskiej, Hanny Greń, Grażyny Jeromin-Gałuszki, Joanny Jax, Manueli Kalickiej, Anny Klejzerowicz, Agnieszki Krawczyk, Agaty Kołakowskiej, Agnieszki Lingas-Łoniewskiej, Agnieszki Lis, Katarzyny Michalak, Krystyny Mirek, Katarzyny Bereniki Miszczuk, Marty Obuch, Agnieszki Olejnik, Joanny Opiat-Bojarskiej, Izabeli Pietrzyk, Katarzyny Puzyńskiej, Małgorzaty Rogali, Olgi Rudnickiej, Nataszy Sochy, Edyty Świętek, Pauliny Świst, Aleksandry Tyl, Tanyi Valko, Sabiny Waszut, Magdaleny Witkiewicz, Bogny Ziembickiej oraz Przemysława Borkowskiego, Wojciecha Chmielarza, Maksymiliana Czornyj, Marcina Ciszewskiego, Mariusza Czubaja, Ryszarda Ćwirleja, Wojciecha Miłoszewskiego, Remigiusza Mroza, Aleksandra Rogozińskiego, Andrzeja Stasiuka, Szczepana Twardocha, Vladimira Wolffa, Krzysztofa A. Zajasa, Zbigniewa Zborowskiego i in.

Literaturę zagraniczną reprezentują autorzy m.in.: Rachel Abbott, Robert Bryndza, Lee Child, Mary Higgins Clark, Harlan Coben, Lisa Gardner, Andrew Gross, Kristin Hannah, Sarah Hilary, Ben Kane, Alex Kava, Stephen King, Charlotte Link, Aleksandra Marinina, Bernard Minier, Jojo Moyes, Jo Nesbo, Kristina Ohlsson, Jodi Picoult, J.D. Robb, Nora Roberts, Peter Robinson, Nicolas Sparks, Karin Slaughter, Ericka Spindler.

Dla zwolenników kryminalnych powieści pisarzy skandynawskich, zakupiono pozycje: Jussi Adler-Olsen, Simona Ahrnstedta, Jensa Henrika Hensena, Ragmara Jonassona, Monsa Kalentoffa, Sofii Lundberg, Jo Nesbo, Hakan Nesser, Elizabeth Noreback, Anny B. Ragde, Emelie Schepp, Niuni Schulman, Gaeb Sveena, Anny Tell, Herbjorga Wassmo i in.

Miłośniczkom literatury historycznej i „kobiecej” przybyły książki poczytnych autorek: Virginii C. Andrews, Jo Beverley, Liz Carlyle, Elizabeth Chadwick, Diane Chamberlain, Jude Deveraux, Richarda Paula Evansa, Shany Galen, Disy Goodwin, C.W. Gertner, Philippe Gregory, Joanny Hickson, Nicole Jordan, Lisy Kleypas, Stephanie Laurens, Janiny Lesiak, Julie Anne Long, Johanny Lindsey, Lesley Lokko, Iny Lorentz, Guillaume Musso, Santy Montefiore, Mary Putney, Danielle Steel, Lisy Scottoline i in.

Dla odbiorców fantastyki zakupiono książki: Petera V. Bretta, Jakuba Ćwieka, Jarosława Grzędowicza, Anety Jadowskiej, Jacka Komudy, Maji Lidii Kossakowskiej, Jacka Łukawskiego, Jacka Piekary, Andrzeja Pilipiuka, Adama Przechrzty, Roberta J. Schmidta, Mirosława Zambocha, Andrzeja Ziemiańskiego i in.

Zbiory biblioteki wzbogaciły się ostatnio o pozycje czeladzkich pisarzy :

- Jakuba Barakomskiego (*Blask Szminki*)
- Roberta Garstki (*Tajemnice czeladzkich kapliczek, Czas niezwykły : obrzędowość doroczna na Górnym Śląski*)
- Magdaleny Majcher (*Cud grudniowej nocy, W cieniu tamtych dni, Wszystkie pory uczuć: zima, Wszystkie pory uczuć: wiosna, Wszystkie pory uczuć: lato*)
- Anety Krelii-Moch, autorki i ilustratorki cyklu książek dla dzieci o *Królewnie Lence*

Zakup literatury dziecięcej i młodzieżowej podlega dużej selekcji. Kupowane są m.in. cykle dla młodzieży : *Dziennik Cwaniaczka, Ale historia..., A to historia – zdarzyło się w Polsce..., Drakulcio, Magiczne drzewo, Nela..., Kura Adela, Więzień Labiryntu, Drużyna, Zwiadowcy, Ignacy i Mela...* oraz kolejne tomy przygód *Pana Samochodzika...* do których prawa ma wyłącznie Wydawnictwo Warmia z Olsztyna.

Zakupiono: Teri Terry (*Zresetowana, Rozdarta, Osaczona*), Kerry Drewery (*Cela 7, Dzień 7, Finał 7*), Alwyn Hamilton (*Buntowniczką z pustyni, Zdrajca tronu, Duchy rebelii*), C.J. Daugherty (*Tajemne miasto, Tajemny ogień*), trzypomowy cykl Racheli Ward *Numery*, Brandona Sandersona *Alkatraz kontra bibliotekarze*, cykl dwutomowy Kelly Oram *Cindern i Ella*, cykl Zofii Staniszewskiej (*Zagadka jaskini, Zagadka teatru*).

Ukazała się również nowa seria *Gry Paragrafowe (Cztery śledztwa Sherlocka Holmesa, Łzy bogini Nuwy, Rycerze i dziennik bohatera, Wilkołak, Piraci i klątwa wyspy Shukanet, Porwanie ...)*. Wzbogacono księgozbiór młodzieżowy o pozycje: Jay Asher, Małgorzaty Musierowicz, Agaty Polte, Dianne Wolfer, Dariusza Rekosza, Jenny Han, Holly Bourne, Kirsty Moseley.

Dla młodszych zakupiono serię: *Świat Maksa* Katarzyny Zychli, *Marysia* Nadii Berkane, *Samochodzik Franek* Elżbiety Wójcik, *Biuro Detektywistyczne Lassego i Mai* oraz cykl *Nelly Rapp* Martina Widmarka. Kontynuowano cykl książeczek ukazujących się w seriach *Zuzia* i *Mądra Mysz* Ralfa Butschkova. W 2018 roku zakupiono nowe serie : Agaty Widzowskiej *Psierociniec, Justyny Bednarek Dusia* i *Psinek-Świnek*, Nicole Lambert *Trojaczki* oraz Diany Amft *Pajęczek Kedziorek*,

David Mellina *Przyjazna Łapka (Kto przytuli Misia Tulisia, Miś Tuliś idzie do przedszkola, Święta Misia Tulisia)*.

Pozytywnym zjawiskiem jest pojawienie się na rynku wydawniczym wielu pozycji edukacyjnych dla dzieci. Przykładem są m.in. książki: *Bajki logopedyczne* Agnieszki Nożynskiej-Demianiuk, *Tak wiele we mnie uczuć* Jennifer Moore-Mallinos, *Dlaczego tańczymy ze szczęścia i kipimy ze złości* Andrei Schutze, *Skok na smog* Doroty Majkowskiej-Szajer, *Kim oni są ci muzułmanie* Zuzanny Pol, *Jestem bezpieczny: na ulicy, na podwórku, w lesie, Dobre maniery: w domu, na przyjęciu, w szkole*.

Zakup nowości

	liczba	wartość w zł
Przybytki zbiorów Biblioteki w 2018 roku	4 498	99 478,05
w tym:		
* <u>zbiory książkowe:</u>	4 094	91 841,32
Zakup ogółem	2 892	64 506,32
- zakup ze środków samorządowych	1 696	37 718,79
- darowizny gotówkowe	82	2 071,44
- odkupione za zagubione	32	716,09
- dotacja Ministerstwa Kultury	1 082	24 000,00
Dary rzeczowe	1 202	27 335,00
* <u>zbiory specjalne</u>	404	7 636,73
Zakup ogółem	385	7 256,73
- ze środków samorządowych wydawnictwa multimedialne	74	1 306,34
- dotacja Ministerstwa Kultury wydawnictwa multimedialne (grant Filii nr 1)	311	5 950,39
Dar ogółem	19	380,00
- wydawnictwa multimedialne	19	380,00

Średnia cena zakupionej nowości książkowej wyniosła 22,31 zł.

Średnia cena zakupionej nowości wyniosła 21,92 zł

Ogólnie przybytki zbiorów w porównaniu z poprzednimi latami kształtowały się następująco:

Rok	Liczba	Kwota
2010	3 342	68 645,16 zł
2011	2 820	60 076,45 zł
2012	3 245	68 821,38 zł
2013	3 374	67 639,45 zł
2014	5 547	129 627,19 zł (B.Pedag.)
2015	4 070	90 863,88 zł
2016	4 384	94 161,73 zł
2017	4 514	101 651,86 zł
2018	4 498	99 478,05 zł

Liczba nowych zbiorów książkowych i wielkość wydatków na poszczególne agendy Biblioteki w 2018 roku przedstawiała się następująco:

	Zakup (środki samorządowe + dary got...+ MKiDN)		Dary rzeczowe		Ogółem	
Wypożyczalnia	695	16 919,02	362	9 590,00	1 057	26 509,02
Czytelnia Naukowa	14	646,22	53	1 401,00	67	2 047,22
Oddział dla dzieci...	287	5 185,15	169	3 390,00	456	8 575,15
	996	22 750,39	584	14 381,00	1 580	37 131,39
Filia nr 1	512	11 002,80	196	4 141,00	708	15 143,80
Filia nr 2	566	12 900,32	220	4 091,00	786	16 991,32
Filia nr 4	546	11 913,44	84	1 636,00	630	13 549,44
Filia nr 5	272	5 939,37	118	3 086,00	390	9 025,37

	2 892	64 506,32	1 202	27 335,00	4 094	91 841,32
--	--------------	------------------	--------------	------------------	--------------	------------------

Na 1 czytelnika :

zakupiono 0,51 wol. (środki samorządowe + MKiDN +dary got.)
 przybyło 0,73 wol. (łącznie z darami rzeczowymi)
 przybyło 0,80 egz.

Na 100 mieszkańców :

zakupiono 9,10 wol. (środki samorządowe + MKiDN + dary got.)
 przybyło 12,88 wol. (łącznie z darami rzeczowymi)
 przybyło 14,16 egz.

Liczba czytelników na 100 mieszkańców 17,76
 Liczba wypożyczeń na 100 mieszkańców 493,44

W 2018 roku przybyło ogółem 4.094 wol. zbiorów książkowych, z tego:

- literatura piękna dla dorosłych 2 122 wol. = 51,84 %
- literatura piękna dla dzieci 1 111 wol. = 27,13 %
- literatura popularnonaukowa 861 wol. = 21,03 %

Główne zakupy nowości wydawniczych dokonywane były w hurtowniach książek: PLATON w Ożarowie Mazowieckim, ATENEUM w Krakowie i EDYP w Ostrowi Mazowieckiej. Hurtownie te na drodze negocjacji zobowiązywały się do dostarczania książek z bieżącego ruchu wydawniczego, zachowując procedury *Ustawy o zamówieniach publicznych*. Współpraca układała się dobrze, dostawcy starali się realizować także nasze dodatkowe zamówienia. Kupowaliśmy również książki bezpośrednio w wydawnictwach, m.in.: Debit, Warmia, Prószyński Media, Sonia Draga i Rebis. Droga negocjacji uzyskaliśmy od 36 do 48 % upustu od ceny detalicznej książek.

Informacje o potrzebach czytelników pozyskiwane są poprzez analizę dezyderatów składanych przez pracowników udostępniania, poprzez obserwację rynku wydawniczego, informacji pojawiających się w mediach, zapowiedzi wydawniczych poszczególnych wydawnictw, księgarni internetowych i recenzji nowości zamieszczanych w prasie codziennej i w czasopiśmie.

Zakup pozostałych zbiorów :

W roku 2018 skupiliśmy się przede wszystkim na audiobookach dla dorosłych. Przybyło 400 egz. książki mówionej (361 tytułów), 1 film DVD, 3 płyty CD. W dużej części zakup zrealizowano z

otrzymanego grantu z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Partnerstwo dla książki” – realizacja zadania Filii nr 1: Co w książkach piszczy? Zakupiono m.in.: Bernard Minier *Noc*, Camilla Lackberg *Czarownica*, Jussi Adler-Olsen: *Zabójcy bazantów*, *Wybawienie*, *Kartoteka 64*, Joanny Jax: *Zemsta i przebaczenie* tom 2-6, Danielle Steel *Zdrada*, Chris Carter *Rozmówca*, Dariusz Rekosz *Sanktuarium śmierci*, Lisa Gardner *Krok za tobą*, Katarzyna Puzyńska: *Dom czwarty*, *Czarne narcyzy*, *Łaskun*.

Do Oddziału dla Dzieci i Młodzieży zakupiono, zgodnie z zapotrzebowaniem czytelników tej placówki – 30 tytułów lektur w wersji audio.

Dotacja Biblioteki Narodowej

W 2018 roku otrzymano grant z Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 24.000,00 zł na zadanie „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych”, dotyczący dofinansowania zadań w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy program Rozwoju Czytelnic-twa”. Zakupu dokonano w oparciu o Umowę Nr BN /1330 /2018 z dnia 03 lipca 2018 r., zawartą pomiędzy Biblioteką Narodową w Warszawie a Miejską Biblioteką Publiczną w Czeladzi. Zakupiono ogółem 1 082 wol.

Struktura zakupionych książek z dotacji :

- literatura piękna dla dorosłych 635 wol. = 58,69 %
- literatura piękna dla dzieci i młodz. 318 wol. = 29,39 %
- literatura popularnonaukowa 129 wol. = 11,92 %

	Liczba książek	Wartość
Wypożyczalnia dla Dorosłych	229	5 607,96
Czytelnia Naukowa	3	173,19
Oddział dla Dzieci i Młodzieży	111	1 997,34
	343	7 778,49
Filia nr 1	208	4 432,71
Filia nr 2	218	4 964,83
Filia nr 4	203	4 439,06
Filia nr 5	110	2 384,91
	1 082	24 000,00

Struktura księgozbioru:

Na dzień 31.12.2018 r. książkowe zbiory biblioteczne liczyły 165 778 wol., z tego:

• literatura piękna dla dorosłych	73 717	44,47 %
• literatura piękna dla dzieci i młodzieży	37 237	22,46 %
• literatura naukowa	54 824	33,07 %

Na 1 mieszkańca Czeladzi przypada 5,22 wol.

Na 1 czytelnika przypada 29,39 wol.

Selekcja zbiorów

Wycofano w 2018 r. ze zbiorów ogółem 4 812 wol. (w tym 61 broszur). Były to:

- książki zniszczone, zacytane, zagubione przez czytelników, usunięte w ramach selekcji jako nieaktualne,
- książki (z magazynu), które przeszły selekcję w trakcie wprowadzania zbiorów do komputerowego systemu bibliotecznego SOWA.

Usunięto książki ogółem na kwotę 1.803,34 zł + (broszury 0,18 zł)

• zniszczone, zacytane	2 400 wol.	948,87 zł
• zagubione przez czytelników	31 wol.	273,15 zł
• wycofane	2 300 wol.	443,52 zł
• braki poskontrowe (Filia nr 5)	20 wol.	137,80 zł
• broszury	61 wol.	0,18 zł

4 812 wol. 1 803,52 zł

4.2 Prenumerata czasopism – potrzeby i realia

Zakup prasy w 2018 roku, dostępnej we wszystkich agendach Biblioteki Miejskiej w Czeladzi wyniósł 11.560,82 zł :

• prenumerata (KOLPORTER)	10 105,82 zł
• prenumerata w wydawnictwach	2 232,40 zł

środkami budżetowymi : 12 338,22 zł

• prenumerata INFORLEX	
Administracja Standard online	2 843,76 zł

Środki budżetowe

15 181,98 zł

Ze względu na wielkość posiadanych środków utrzymano podobną liczbę tytułów czasopism i utrzymano rezygnację z prenumeraty gazet codziennych na placówkach. W naszych czytelnich w 2018 roku dostępnych było 167 tytułów gazet i czasopism (z zakupu 69). Nadal były dostępne m.in.: *PC World Komputer, Murator, Wiedza i Życie, Świat Nauki, Cztery Kąty, Poradnik domowy, Twój Styl, Zwierciadło, Pani*. Spora liczba czytelników widziałyby najchętniej w czytelnich prasę „typu plotkarskiego” np. *Fakt, Super Express, Naj, Życie na gorąco, Fakty i mity, Show, Gala, Party, Detektyw*.

Prenumerata realizowana była przez firmę KOLPORTER. Zamówiono również prenumeratę bezpośrednio u wydawców : Prószyński Media, IDG, „Agora”, „Edipresse Polska”.

	Liczba tytułów
Czytelnia Naukowa	70
Oddział dla Dzieci	4
	74
Filia nr 1	24
Filia nr 2	31
Filia nr 4	20
Filia nr 5	18
Ogółem	167

Otrzymujemy 5 egz. czasopisma *Śląsk* z Biblioteki Śląskiej

Dużo tytułów czasopism otrzymują placówki od bibliotekarzy i czytelników. Przeczytane gazety i czasopisma zasilają czytelnie, m.in.: *Agora, Viva, Polityka, Wprost, Pani, Kino, Retro, Zwierciadło, Sukces, Elle, Gala, Show, Życie na gorąco, Fakt*.

W ciągu roku 2018 w Bibliotece dostępne były następujące czasopisma bibliotekarskie (z prenumeraty) z których korzystali pracownicy MBP oraz czytelnicy (*Bibliotekarz, Biblioteka w szkole, Guliwer, Poradnik Bibliotekarza, Biblioteka Publiczna*). Dodatkowo pozyskano (dar) czasopismo *Książki*, wydawane przez „Gazetę Wyborczą” jako samodzielną publikację (dwumiesięcznik)

5. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna

5.1 Czytelnictwo dorosłych – problemy i obserwacje

W ciągu 2018 r. placówki biblioteczne zarejestrowały 5.641 czytelników (o 155 mniej niż w 2017 r. - spadek o 2,7%); wskaźnik czytelnictwa wyniósł **17,76 czytelników/100 mieszkańców**. Dzieci i młodzież do lat 15, to liczba 1.651 osób (o 38 osób więcej niż w 2017 r.).

Należy podkreślić, że od ponad 10 lat Czeladź odnotowuje spadek liczby mieszkańców: w 2006 r. było ich 34.156 a w 2018 – już 31.766, czyli spadek o 7% (według danych Urzędu Miasta).

Odwiedziny wyniosły ogółem: 90.000

(o 2.521 mniej niż w 2017 r.)

z tego:

- wypożyczalnie 66.409
- czytelnie 23.591

Z powyższych danych wynika, że 1 czytelnik odwiedził MBP 15,95 razy w ciągu roku. Średnio dziennie wszystkie placówki biblioteczne odwiedziło 314,7 osoby, co daje statystycznie 62,94 odwiedzających na jednej placówce.

W 2018 r. Biblioteka była otwarta dla czytelników przez 286 dni.

Wypożyczenia książek ogółem: 156.745 wol.

(o 4.453 więcej niż w 2017r.)

z tego:

- wypożyczalnie 152.691
- czytelnie 4.054

Średnio 1 czytelnik w ciągu roku wypożyczył 27,79 książki a liczba wypożyczeń na 100 mieszkańców wyniosła 493,44 wol.

Odwiedzający czytelnie

- uzyskali 6.232 informacje (o 410 więcej niż w 2017 r.)
- skorzystali z 19.081 egz. czasopism (o 1470 mniej niż w 2017 r.)

Z dostępu do Internetu skorzystało 4.673 osoby (o 1.566 mniej niż w 2017 r.)

W roku 2018 zauważalny jest wzrost wypożyczeń książek. Wzrost ten świadczy o trafnym zakupie pozycji książkowych przez bibliotekarzy. Również dzięki wprowadzeniu wypożyczenia komputerowego, od października również Filia 2 posiada wypożyczenie komputerowe, czytelnicy zostali niejako zmuszeni do systematycznych wizyt w Bibliotece (co najmniej jeden raz w miesiącu) i wymiany przeczytanych książek lub ich przedłużania, aby uniknąć opłat z tytułu przetrzymywania

materiałów bibliotecznych. Po zniesieniu kaucji, które obowiązywały do 2016 r. został odnotowany wzrost zainteresowania czytelników zameldowanych poza Czeladzią. W 2018 roku użytkownicy z miejscowości ościennych chętnie zapisywali się do Biblioteki. Bez tych zapisów spadek ilości czytelników byłby znaczący.

Najliczniejszą grupę wśród osób dorosłych stanowili czytelnicy pracujący w średnim wieku (od 25 do 44 lat) oraz czytelnicy starsi, powyżej 60-tego roku życia, często niepracujący. W większości użytkownicy zainteresowani byli beletrystyką, literaturą faktu, reportażami, książkami o tematyce podróżniczej oraz przewodnikami turystycznymi. Często sięgali po powieści obyczajowe, romanse, książki sensacyjne, kryminały i biografie. Nieco mniejszym zainteresowaniem cieszyły się horrory i fantastyka. Z literatury popularnonaukowej wypożyczano książki historyczne, a w szczególności z okresu II wojny światowej i historii najnowszej, biografie osób znanych oraz poradniki psychologiczne i medyczne. Poza tym dorośli czytelnicy chętnie wypożyczali książki z dziedziny marketingu, zarządzania, ekonomii, psychologii i pedagogiki, socjologii i zagadnień społecznych.

MBP w Czeladzi posiada tylko 1 czytnik e-booków (nagroda w konkursie FRIS).

Działalność informacyjna

W 2018 r. w czytelnich udzielono 6.232 informacji czyli o 410 więcej niż w roku poprzednim. Zmienił się profil oczekiwań użytkowników. Po informację przychodziły głównie osoby starsze, dla których pracownicy czytelni stawali się przewodnikami po świecie informacji cyfrowej. Polegało to na pomocy w korzystaniu z różnych nośników informacji, wyszukiwaniu materiałów oraz pomocy w drukowaniu potrzebnych wiadomości lub skanowaniu dokumentów.

Działalność informacyjna placówek w mniejszym stopniu niż w ubiegłych latach, polegała na wyszukiwaniu pozycji książkowych, artykułów prasowych czy wiadomości pochodzących z sieci Internetu na różne zadawane przez użytkowników tematy. Jednakże zainteresowani byli dokładnie informowani o materiałach gromadzonych, przechowywanych i udostępnianych przez Bibliotekę. Informacji udzielało się ustnie, telefonicznie lub za pomocą e-maila. Tematy zapytań były przeróżne: od adresów i zdjęć czy połączeń komunikacyjnych do uzdrowisk i sanatoriów, przez zagadnienia dotyczące historii i współczesności miasta lub regionu. Często bibliotekarki na prośbę użytkowników wyszukiwały pozycje bibliograficzne do prac licencjackich i magisterskich.

Nadal zauważalny jest spadek zainteresowania publikacjami książkowymi, stąd w zakupach nowości czytelni dominowały pozycje odpowiadające ściśle preferencjom czytelników, związane z najpopularniejszymi kierunkami studiów - prawo, kosmetologia, bezpieczeństwo oraz szkołami na terenie miasta – pracownik socjalny, logistyk, technik hotelarz. W związku z tym, analogicznie do lat wcześniejszych, popularnością cieszyły się publikacje z działów: prawo, zarządzanie

przedsiębiorstwem, zarządzanie zasobami ludzkimi, logistyka, socjologia, pedagogika, administracja, współczesny terroryzm.

W Czytelni Naukowej Biblioteki Głównej wiele osób korzystało z programu prawniczego INFOR LEX, z uwagi na bezpośredni dostęp do aktualnych przepisów prawnych, orzecznictwa, komentarzy i piśmiennictwa z tej dziedziny. Jednakże spora grupa starszych osób, przyzwyczajonych do papierowej formy Dzienników Ustaw, potrzebowała pomocy przy przeglądaniu i korzystaniu z INFOR LEXA.

Podsumowując, najwięcej z usług informacyjnych czytelni korzysta studentów, bezrobotnych (wymagających pomocy przy pisaniu CV, listów motywacyjnych czy wysyłaniu aplikacji) i osób starszych. Najmniejsze zainteresowanie dało się zauważyć w grupie gimnazjalistów i uczniów szkół średnich. Najwięcej użytkowników korzystało z możliwości dostępu do komputera, Internetu, drukarki i skanera (przeszukiwanie baz danych w celach informacyjnych, szukanie ofert pracy, skanowanie i drukowanie potrzebnych materiałów). Znaczna część osób w tej grupie wymagała pomocy, której pracownicy czytelni w miarę możliwości udzielali.

Stalą grupę użytkowników czytelni stanowią osoby korzystające z prasy – codziennej, tygodniowej i miesięcznej (czytając na miejscu lub wypożyczając do domu).

Kopalnia Kultury

Kopalnia Kultury – centrum społeczno-kulturalne miasta Czeladź, które rozpoczęło swoją działalność 2.01.2017 r. Głównym jej celem była organizacja wydarzeń dla lokalnej społeczności. Zakres działania obejmował organizację koncertów, spektakli teatralnych dla dzieci i dorosłych, seansów filmowych, wykładów Uniwersytetu Dziecięcego w Czeladzi, spotkań z podróżnikami, autorami książek oraz ciekawymi osobistościami świata kultury i nauki. Działalność edukacyjna była prowadzona w zakresie muzycznym oraz teatralnym. Scena zewnętrzna umożliwiała organizację imprez plenerowych w sezonie letnim: festynów, plenerowego kina letniego, koncertu muzyki klasycznej. Dzięki działalności kina Kopalnia Kultury zyskała nową grupę odbiorców zainteresowanych filmem i kinematografią. W roku 2018 w wydarzeniach cyklicznych dla dzieci uczestniczyło **6.543 osoby**, w wydarzeniach cyklicznych dla dorosłych – **6.728 osób**. Oprócz wydarzeń cyklicznych odbyło się również **38 innych wydarzeń**, w których udział wzięło **11.697 osób**.

5.1.1 Sposoby promocji czytelnictwa, wydarzenia popularyzacyjne, warsztaty kierowane do dorosłych. Ciekawe przykłady imprez, konferencji, festiwali

Podobnie jak w latach poprzednich wszystkie placówki biblioteczne podejmowały inicjatywy,

w których przenikały się działania kulturalne, informacyjne, edukacyjne, rozrywkowe i społeczne. Większość projektów realizowana była przez pracowników Biblioteki, przy minimalnym nakładzie kosztów i co najważniejsze, bez szkody dla bieżącej podstawowej działalności, czyli obsługi czytelnika. Wymagało to od bibliotekarzy ogromnego zaangażowania i pomysłowości.

Organizowano wystawy, spotkania autorskie, lekcje biblioteczne, różnorodne warsztaty, zebrania różnych grup osób, włączano się w akcje ogólnopolskie (m.in. *Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy* – sztab czeladzki już po raz 20 mieścił się w Bibliotece a Dyrektor MBP była szefem Sztabu miejskiego, *Cała Polska Czyta Dzieciom*, *Mała książka – wielki człowiek*, *Międzynarodowy Dzień Książki i Praw Autorskich*, *Tydzień Bibliotek*) i regionalne (m.in. *Pełna Miska dla Schroniska*, różnorodne akcje charytatywne).

W październiku 2018 r. Biblioteka w Czeladzi wraz z Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną w Będzinie zorganizowała **XIV Forum Bibliotekarzy Samorządowych Powiatu Będzińskiego**. Forum odbyło się w czeladzkiej Kopalni Kultury, a przedmiotem dyskusji była Zakodowana Biblioteka. Pod pojęciem tym kryją się nowoczesne technologie, które mają coraz szersze zastosowanie we współczesnym bibliotekarstwie.

Łącznie w MBP odbyło się 666 różnego typu imprez i spotkań, w których udział wzięło 11.013 osób.

Oto wycinek z tego, co Biblioteka realizowała w ciągu 2018 roku:

Działania kulturalno-edukacyjne dla dorosłych w Bibliotece

Spotkania

- Dyskusyjny Klub Książki – 11 spotkań
- spotkania Sekcji Teatralnej Dyskusyjnego Klubu Książki – uczestnictwo w 1 spektaklu teatralnym
- *Bieszczady magiczna kraina* – prezentacja Sebastiana Tomali
- *Wyspa Thassos: Szmaragdowa kraina w słonecznej Grecji* – prezentacja Sebastiana Bielaka
- spotkanie z Barbarą Gruszką-Zych – promocja tomiku *Tacy kruchutcy*
- *Stres nasz wróg czy sprzymierzeniec?* - wykład dra Jacka Francikowskiego
- *Facebook dla każdego* – szkolenie dla seniorów – Agnieszka Stefaniak-Zubko, Beata Nocoń
- *Kontrowersje wokół piramid w Gizie* – prezentacja multimedialna Andrzeja Kapłanka
- *Tańczący z górami* – spotkanie z Robertem Jańcem w ramach cyklu Zagłębie Pasjonatów
- spotkanie z Jakubem Barakomskim – promocja debiutanckiej powieści *Blask szminki*
- *Senior w magicznym świecie ogrodów: Zioła w moim ogrodzie*-prelekcja Adama Opoki

- *Nie dać się chorobie: kilka słów o odporności* – wykład dr Armand Cholewka
- *Dzień dla Kobiet i Kobietek* – warsztaty szycia, robienia biżuterii, spotkanie z wizażystą, kosmetyczką, stylizacja paznokci, fitness dla każdego, spotkanie z dietetykiem
- *Sanktuaria diecezji sosnowieckiej* – prezentacja Robert Barów
- cykl spotkań „W Obiektywie Życia – Poniedziałkowy Klub Seniora w Dwójce” - spotkania o charakterze edukacyjno-kulturalnym
- cykl spotkań z podróżnikami (Indonezja, Uganda)

Dyskusyjny Klub Książki – 11 spotkań

- spotkania Sekcji Teatralnej Dyskusyjnego Klubu Książki – uczestnictwo w 1 spektaklu teatralnym
- *Bieszczady magiczna kraina* – prezentacja Sebastiana Tomali
- *Wyspa Thassos: Szmaragdowa kraina w słonecznej Grecji* – prezentacja Sebastiana Bielaka
- spotkanie z Barbarą Gruszką-Zych – promocja tomiku *Tacy kruchutcy*
- *Stres nasz wróg czy sprzymierzeniec?* - wykład dra Jacka Francikowskiego
- *Facebook dla każdego* – szkolenie dla seniorów – Agnieszka Stefaniak-Zubko, Beata Nocoń
- *Kontrowersje wokół piramid w Gizie* – prezentacja multimedialna Andrzeja Kapłanka
- *Tańczący z górami* – spotkanie z Robertem Jańcem w ramach cyklu Zagłębie Pasjonatów
- spotkanie z Jakubem Barakomskim – promocja debiutanckiej powieści *Blask szminki*
- *Senior w magicznym świecie ogrodów: Zioła w moim ogrodzie*-prelekcja Adama Opoki
- *Nie dać się chorobie: kilka słów o odporności* – wykład dr Armand Cholewka
- *Dzień dla Kobiet i Kobietek* – warsztaty szycia, robienia biżuterii, spotkanie z wizażystą, kosmetyczką, stylizacja paznokci, fitness dla każdego, spotkanie z dietetykiem
- *Sanktuaria diecezji sosnowieckiej* – prezentacja Robert Barów
- cykl spotkań „W Obiektywie Życia – Poniedziałkowy Klub Seniora w Dwójce” - spotkania o charakterze edukacyjno-kulturalnym

Wystawy m.in.:

- *Impresje z Ostoi*
- *Oni urodzili się w Czeladzi* -prezentacja pisarzy i poetów
- *Pomiędzy drzwiami: czeladzka wędrówka fotograficzna* – wystawa zdjęć Anety Formickiej
- *Wystawa wierszy Krzysztofa Machy*
- *Ciekawostki i szarady dwudziestolecia międzywojennego*
- *Brązowy medal Rowlanda Hilla dla Urzędu Miasta Czeladź* -wystawa okolicznościowa kart pocztowych, znaczków i stempli z kolekcji Antoniego Krawczyka

- *Pod niebem Sycylii* – wystawa fotografii Stefano Piazza
- *Haft krzyżkowy* – wystawa rękodzieła Danuty Zielińskiej
- *Rapsodia Polska* – wystawa malarstwa historycznego Krzysztofa Zięcika (100 lat Niepodległej)
- *Madagaskar* – wystawa fotografii
- *Pejzaż Polski* – wystawa malarstwa Stowarzyszenia Twórców Kultury Zagłębia Dąbrowskiego
- wystawa obrazów *Symfonia barw* czeladzkiej Grupy Point
- wystawa *Czeladź OBIEKTYWny portret miasta według Jerzego Żymirskiego*
- *Książki spod lady* – bestsellery PRL-u
- *Podróże marzeń* – wystawa książek
- *2018 rokiem Ireny Sendlerowej*

Warsztaty

warsztaty rękodzieła Czeladzkiego Koła Gospodyń Miejskich:

- Makramowe bransoletki
- Decoupage na szkłe z papierem ryżowym
- Wiosenne warsztaty florystyczne
- Chustecznik decoupage
- Igielnik
- Jesienne wianki
- Banerowe torby
- Bransoletki z koralików

oraz inne:

-
- warsztaty architektury ogrodów
- Rodzinny Design Thinking – warsztaty kreatywności
- warsztaty quillingu, szydełkowania, origami w ramach spotkań MiksSenior
- zajęcia dla grupy seniorów Sami Swoi pt. „Szklane Ogródki”

D. Inne działania kulturalno-edukacyjne

- akcja promocyjna z okazji Tygodnia Bibliotek (uskrzydająca słodka niespodzianka dla obecnych i przyszłych czytelników)
- akcja promocyjna z okazji Tygodnia Bibliotek (uskrzydająca słodka niespodzianka dla obecnych i przyszłych czytelników)

- cykl lekcji bibliotecznych dla uczniów z Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Czeladzi prowadzonych przez pracowników Wypożyczalni dla Dorosłych
- cykl *Podwieczerek z planszówką* – gry planszowe
- cotygodniowe dyskusje na temat audiobooków oraz dostarczanie prasy kolorowej do Domu Pomocy Społecznej „Senior”
- 26. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – Sztab Główny

Działania kulturalno-edukacyjne dla dorosłych w Kopalni Kultury

- zajęcia chóralne dla dorosłych i seniorów
- zajęcia dla mam wraz z dziećmi (tzw. Klub Niezwykłej Mamy)
- koncerty: zespołu Kobranocka, Sztwywny Pal Azji, Box Canyon
- Kino Kopalni Kultury
- Urodziny Piasków – impreza plenerowa na stadionie KS Górnik-Piaski (koncert zespołu Cienie, zespołu Wanda i Banda, koncert Łukasza Mroza znanego jako Mrozu, dożynki, atrakcje dla dzieci, rozgrywki sportowe, usługi gastronomiczne, turniej rodzinny w piłce nożnej)
- koncert „Jeszcze Polska nie zginęła”(uroczysty koncert z okazji 100-lecia niepodległości Polski, na którym zagrały zespoły: Dżem, Lustro, Contento Core)

5.1.2 Spotkania autorskie – nazwiska zaproszonych gości wraz z informacją czy spotkanie było finansowane ze środków DKK

- Albena Grabowska – spotkanie autorskie finansowane ze środków DKK
- Magdalena Majcher – promocja książki *Cud grudniowej nocy*
- Jakub Barakowski - promocja debiutanckiej powieści *Blask szminki*
- Grzegorz Onyszko – promocja książki *Architekci włoskiego pochodzenia z terenu Zagłębia Dąbrowskiego*
- Tomasz Kostro – promocja książki *Zagłębie, którego nie ma*
- Barbara Gruszka-Zych – promocja tomiku *Tacy kruchutcy*
- Magdalena Majcher – promocja powieści kobiecych
- *Rapsodia Polska* – wieczór poezji Krzysztofa Zięcika z akompaniamentem Bożeny Machel
- Aleksandra Zaprutko-Janicka – Jak się bawiły przedwojenne elity? - prezentacja i promocja książek
- Cezary Jan Lis – promocja książki *Na usługach Gestapo i żandarmerii: agenci, donosiciele, konfidenci, szpicle*

5.1.3 Akcje czytelnicze i święta książki, w których Biblioteka brała udział:

- III Ogólnopolska Noc Bibliotek pod hasłem Rzeczpospoczyta (szereg atrakcji w klimacie międzywojnia, wystawa pt. „Ciekawostki i szarady dwudziestolecia międzywojennego”, koncert piosenek dla dorosłych *Już nie zapomnisz mnie* w wykonaniu Martynty Bańczyk i Katarzyny Zaniat, zagadki i quizy dotyczące książek z dwudziestolecia i o dwudziestoleciu międzywojennym, escape room dla dzieci, warsztaty plastyczne, projekcja filmowa, warsztaty rękodzieła, fotobudka, pokaz iluzji i sztuk tajemnych „Magia czy nauka” w wykonaniu grupy Eksperymentatorzy, nagrody i wyróżnienia dla najaktywniejszych czytelników – dzieci i dorosłych, dyplomy i podziękowania wręczał Burmistrz Miasta oraz Dyrektorka Biblioteki)
- Narodowe Czytanie *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego połączone z imprezą miejską „Urodziny Piasków” (wśród zaproszonych gości czytali władarze miasta, dyrektorzy szkół, radni jak również reprezentanci Dyskusyjnego Klubu Książki; imprezy towarzyszące – zabawy ruchowe dla dzieci i młodzieży, czytanie na dywanie, animacje, zajęcia plastyczne i warsztaty rękodzieła)
- Czeladzkie Senioralia – udział w festynie organizowanym dla czeladzkich i nie tylko, seniorów; własny namiot, promocja oferty skierowanej do seniorów i wszystkich mieszkańców
- Dzień dla Kobiet i Kobietek (prelekcje o dietach, zdrowiu i urodzie, warsztaty biżuterii, szycie na maszynie, pokaz mody ekologicznej dla najmłodszych pań, spotkanie z autorką powieści kobiecych)
- 21 marca – Światowy Dzień Poezji – ekspozycja wierszy „z humorem” i tomików poezji
- Festiwal Kopalnia Pełna Zdrowia współorganizowany ze Sklepem Zielarsko-Medycznym Hibiscus (wykłady z lekarzami, zielarzami; stoiska ze zdrowymi artykułami, ziołami i książkami; warsztaty jogi oraz możliwość degustacji zdrowego jedzenia)
- Tydzień Bibliotek 2018 – cykl imprez promujących Bibliotekę, książki i czytanie
- zbiórka książek dla Stowarzyszenia Pomocy Polakom we Lwowie i okolicach *Tońko i Szczepko*

Do akcji czytelniczych możemy zaliczyć też humorystyczne wystawki organizowane przez Czytelnię i Wypożyczalnię dla Dorosłych, konkursy (łatwiejsze lub trudniejsze – ale zawsze z nagrodami i związane z literaturą); Letnią czytelnię, która była przez dwa miesiące przed biblioteką (gazety i czasopisma wywieszane na sznurkach, książki zostawione na ławkach), przyciągała uwagę, wzbudzała zainteresowanie a przechodzący chętnie siadali i korzystali z udostępnionych pozycji.

5.2. Czytelnictwo dzieci i młodzieży – problemy i obserwacje.

Do końca 2018 roku w wypożyczalniach dla dzieci i młodzieży zarejestrowano 1 651 czytelników, o 38 osób więcej niż w roku ubiegłym. Co za tym idzie zwiększyła się także ogólna liczba wypożyczeń o 1 064 pozycje (po raz pierwszy od kilku lat odnotowano wzrost liczby korzystających z Biblioteki). Przyczyniły się do tego zapewne: szeroko nagłośniana w mediach i prasie akcja *Mała książka – wielki człowiek*, której inicjatorem jest Instytut Książki, prowadzone przez bibliotekarki różnego rodzaju zajęcia, warsztaty i spotkania oraz coraz większa świadomość rodziców o roli książki w życiu dziecka. Bardzo dużą wagę przykładamy do działań promujących czytelnictwo wśród najmłodszych czytelników i ich rodzin, ponieważ zdajemy sobie sprawę, że po książki częściej sięgają właśnie te osoby, które polubiły ich czytanie w dzieciństwie.

Z naszych obserwacji wynika, że to dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym stanowią najliczniejszą grupę stałych czytelników oddziałów dla dzieci i młodzieży. Najtrudniej dotrzeć do młodzieży gimnazjalnej, która zazwyczaj sięga po lekturę z obowiązku i rzadko czyta dla przyjemności. Główną przyczyną braku zainteresowania książką wśród młodzieży jest fakt, iż ich ulubioną formą spędzenia czasu wolnego jest komputer oraz oglądanie telewizji.

Najmłodszy czytelnicy najchętniej sięgają po książki interaktywne, które są dobrą alternatywą dla komórek oraz tabletów. Oprócz interesujących treści zawierają one ruchome elementy, ukryte części ilustracji, a inne posiadają trójwymiarowe ilustracje. Dużą popularnością cieszą się bajki oraz opowiadania z pierwszego i drugiego poziomu. Natomiast nieco starsi czytelnicy najchętniej czytają książki współczesnych autorów o tematyce obyczajowej, humorystycznej lub przygodowej. W dalszym ciągu maleje zainteresowanie dzieci i młodzieży literaturą popularnonaukową.

5.2.1. Lekcje biblioteczne, warsztaty, szkolenia, konkursy – najciekawsze przykłady wydarzeń promujących czytelnictwo.

Na rozwój czytelnictwa oraz promowanie książki i biblioteki duży wpływ mają różnego rodzaju zajęcia kulturalno-edukacyjne, spotkania, imprezy, akcje oraz warsztaty, które skierowane są do młodszych i starszych użytkowników Biblioteki.

W 2018 roku Biblioteka otrzymała dotację z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na realizację projektu pt.: *W Bibliotece się rozwijasz za regałem nie objasz!* W ramach ministerialnego programu Biblioteka zorganizowała wiele ciekawych zajęć, warsztatów literacko-kulturoznawczych i spotkań z różnego rodzaju specjalistami, podczas których staraliśmy się pokazać szerokie spektrum możliwości Biblioteki i tym samym rozbudzić potrzebę czytania wśród dzieci i młodzieży.

Do najciekawszych działań należą m.in.:

- warsztaty z robotyki i programowania Mali programiści na start – budowanie i programowanie Lego Robotów
- warsztaty komiksu i karykatury – młodzież pod czujnym okiem specjalisty próbowała swoich sił jako ilustratorzy i twórcy karykatur
- warsztaty florystyczne dla dzieci i dorosłych – tworzenie jesiennych kompozycji z darów jesieni
- rodzinny Design Thinking – warsztaty kreatywności dla dzieci i rodziców
- cykl zajęć Historia Zagłębia w legendach zaklęta – spotkania z badaczami historii Zagłębia połączone z warsztatami plastycznymi oraz konkursami
- cykl zajęć Gimnastyka mózgu i języka – warsztaty o różnej tematyce min.: teatr Kamishibai, quilling
- cykl warsztatów Podróże Małego Artysty – kreatywne zajęcia
- kurs kroju i szycia – uczestnicy warsztatów z pomocą rodziców i opiekunów wykroili i uszyli maskotki według własnych projektów.

W roku sprawozdawczym zorganizowano wiele ciekawych lekcji bibliotecznych. Ich tematy związane były z rocznicami literackimi i uroczystościami umieszczonymi w kalendarium na 2018 rok oraz zgodne z oczekiwaniami nauczycieli szkolnych i przedszkolnych.

Przykładowe tematy:

- Przedszkolak pamięta, że wielkanocne nadchodzą święta
- Biblioteka – Bezpieczeństwo to podstawa, wtedy lepsza jest zabawa
- Już się wiosna obudziła, na spacerek zaprosiła
- Czytanie jest super
- Małe Wielkie Historie
- Odlotowa Babcia i Super Dziadek
- Mój tata – mój bohater
- Poznajemy ciekawe zawody
- Jabłko pełne witaminek – dla chłopaków i dziewczynek

Na szczególną uwagę zasługują imprezy cykliczne. Do najciekawszych przykładów należą min.:

- cykl Cud natury – Wisła płynie z dołu do góry
- cykl Kultury starożytne zza miedzi
- cykl EksperymentujeMy
- cykl Kartka, kredki i skarpetki

Obecnie wśród licznych form zajęć prowadzonych w Bibliotece na szczególną uwagę zasługuje blok imprez organizowanych w czasie ferii letnich i zimowych dla dzieci pozostających w mieście. W trakcie warsztatów dzieci rozwijały różne umiejętności m.in.: twórczą inicjatywę, pomysłowość oraz kreatywność.

Przykładowe tematy:

- Z byle czego coś pięknego czyli kreatywny recykling
- Rowerem przez Afrykę
- Z parasolem przez Irlandię
- Galopem przez Dziki Zachód
- Wakacyjny survival

Wystawy i wystawki:

- Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci
- Urodziny Kubusia Puchatka
- Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek
- Podróż Koziołka Matołka
- Kolory lata – prace dzieci z Przedszkola nr 4

Działalność Dyskusyjnego Klubu Książki.

DKK dla Młodzieży Dwukropek to cykliczne spotkania nastolatków (odbywają się raz w miesiącu) podczas których rozmawiamy na temat literatury (zawsze jest to wybrana wcześniej przez nas książka) oraz ich życia codziennego (szkoły, rodziny, przyjaciół). W okresie sprawozdawczym odbyło się 10 spotkań.

Działania kulturalno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży w Kopalni Kultury:

- Zajęcia umuzykalniające dla dzieci – 922 uczestników
- Poranek w Kopalni Kultury – 2366 uczestników
- Seanse kinowe dla dzieci – 3255 uczestników

5.2.2. Spotkania autorskie – nazwiska zaproszonych gości wraz z informacją czy spotkanie było finansowane ze środków DKK

- Paweł Beręsewicz – autor opowiadań, powieści i wierszy dla dzieci – spotkanie finansowane ze środków DKK.
- Mikołaj Marcel – autor książki dla dzieci Best Seler i zagadka znikających warzyw.
- Barbara Wicher – autorka książek dla dzieci mieszkająca we Francji.

5.2.3. Akcje czytelnicze i święta książki, w których Biblioteka brała udział.

- Projekt Mała książka – wielki człowiek, którego inicjatorem jest Instytut Książki. Akcja skierowana jest do trzylatków i ma zachęcić rodziców do codziennego czytania swoim dzieciom. Każdy malutki czytelnik, który przychodzi do biblioteki otrzymuje w prezencie Wyprawkę Czytelnika.
- Happening z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich – uczniowie w barwnym korowodzie przeszli ulicami do Urzędu Miasta, gdzie na ręce Burmistrza złożyli Deklarację Młodego Czytelnika.
- Nieobozowa Akcja Lato 2018 – głośne czytanie i zabawy dla uczestników półkolonii.
- Lokomotywą przez Bibliotekę – podchody i uroczyste pasowanie na czytelnika dla przedszkolaków.
- Noc Bibliotek – Escape Room dla najmłodszych, pokaz iluzji i sztuk tajemnych przygotowanych przez Niezależną Grupę Popularyzatorów Nauki Eksperymentatorzy, projekcja filmu przygodowego M. Karwowskiej Tarapaty, konkurs plastyczny *Ja za 100 lat; Moja rodzina za 100 lat; Świat za 100 lat*, warsztaty wykorzystujące teatrzyk Kamishibai.
- Narodowe Czytanie – animacje dla dzieci (malowanie buzi, warsztaty plastyczne, gry i zabawy).
- Poradnia Leczenia Książką – pomoc czytelnikom w wyborze ciekawej książki.
- Dzień dla Kobiet i Kobietek – prelekcje o dietach, zdrowiu i urodzie, szycie na maszynie, warsztaty biżuterii, pokaz mody ekologicznej.
- Podchody biblioteczne *Literatura to wcale nie jest bzdura* – rodzinna gra terenowa.
- Cała Polska Czyta Dzieciom – jednym z priorytetowych zadań placówek dziecięcych jest krzewienie idei czytania oraz wśród dzieci i młodzieży. Bibliotekarki chodziły do zaprzyjaźnionych przedszkoli oraz szkół i czytały wybrane bajki i opowiadania.
- Tydzień Bibliotek – cykl imprez, spotkań oraz warsztatów.
- włączenie się w obchody 100 lecia niepodległości Polski – udział w ogólnopolskiej akcji *Mirabelka – kielkująca historia w 100licy*, warsztaty i pogadanki dla dzieci min.: Patriotyzm na co dzień.

5.3. Działalność wydawnicza Biblioteki. - Nie dotyczy.

6. Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników

6.1. Stan i ocena działalności filii i punktów bibliotecznych w szpitalach, domach opieki, aresztach. - Nie dotyczy

6.2. Liczba czytelników i wypożyczeń - Nie dotyczy

6.3. Zbiory dla czytelników niepełnosprawnych:

liczba tytułów tzw. książek mówionych: 107 (stan na 31.12.2018), 159 (w ciągu całego 2018)

- liczba audiobooków: 1.060
- liczba książek z dużą czcionką (przybliżona): 120

Wypożyczalnia dla Dorosłych prowadzi od 1998 roku dział z książką mówioną. W 2018 roku praca z czytelnikiem niewidomym i słabowidzącym była kontynuowana. Zgodnie z założeniami zawartymi w planie pracy w ciągu ubiegłego roku kontynuowano również współpracę z Działem Zbiorów dla Niewidomych Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego w Warszawie.

Dane liczbowe charakteryzujące czytelnictwo w dziale książki mówionej (stan na dzień 31.12.2018 r.):

Liczba zbiorów książki mówionej:	107 tytułów (1.520 kaset)
Liczba zarejestrowanych czytelników:	2
Liczba odwiedzin:	27
Liczba wypożyczeń:	74 tytuły (1.060 kaset)

W dziale z książką mówioną znajdowało się na koniec roku sprawozdawczego 107 tytułów (1.520 kasety). Zgodnie z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez czytelników były to książki: sensacyjne, kryminały, obyczajowe, biograficzne, historyczne i romanse. Liczba tytułów książki mówionej udostępnionych czytelnikom w całym 2018 roku była większa i wynosiła 157 pozycji (2.181 kaset), gdyż jeden raz w ciągu roku wyczytane (wysłuchane) tytuły były wymieniane na nowe w ramach współpracy z Działem Zbiorów dla Niewidomych w Warszawie.

W 2018 roku można było zaobserwować ustabilizowanie się wskaźników dotyczących czytelnictwa książki mówionej na jednolitym, niskim poziomie w porównaniu z rokiem ubiegłym. Zaistniała sytuacja spowodowana była systematycznym zmniejszaniem się liczby czytelników, jak również coraz większym zainteresowaniem czytelników audiobookami.

Można wnioskować, że sytuacja naszego działu z książką mówioną nie jest odosobniona, gdyż Dział Zbiorów dla Niewidomych w Warszawie nie inwestuje już w nowe tytuły książek na kasetach magnetofonowych. Ostatnie, najnowsze nagrania pochodzą z 2011 roku.

6.4. Czy Biblioteka wzbogaciła się w 2018 roku o stanowiska komputerowe lub inne sprzęty przeznaczone i ułatwiające korzystanie z instytucji osobom z dysfunkcją wzroku. Jeżeli tak, to jakie?

W 2018 roku MBP kontynuowała prowadzenie strony internetowej dostosowanej do potrzeb niepełnosprawnych użytkowników. Strona wzbogacona jest o możliwość powiększenia tekstu na stronie głównej i każdej z podstron. Dodatkowo osoby z dysfunkcją wzroku mogą korzystać z dwóch

wersji kontrastowych – jasnej z ciemnym tekstem i ciemnej z jasnym tekstem. Strona internetowa MBP dostosowana jest do współpracy z programami czytającymi treść strony www, ponadto teksty na stronie napisane są prostym, zrozumiałym i przystępnym językiem.

6.5. Formy pracy i działania Biblioteki na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, seniorów i innych osób z grup tzw. wykluczonych; współpraca Biblioteki z instytucjami i stowarzyszeniami zajmującymi się działalnością na rzecz tych grup; w jaki sposób Biblioteka promuje swoje usługi wśród osób niepełnosprawnych.

Biblioteka uczestniczyła w świadczeniu usług na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych oraz seniorów poprzez:

- prowadzenie zajęć komputerowych Komputer bez barier wiekowych oraz Komputer bez barier wiekowych: już coś potrafię, ale chcę więcej;
- prowadzenie usługi Książka na telefon;
- prowadzenie działu z książką mówioną;
- prowadzenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku;
- prowadzenie warsztatów MixSenior;
- prowadzenie zajęć Podwieczorek z planszówką;
- prowadzenie spotkań W obiektywie życia – Poniedziałkowy Klub Seniora
- współpraca z DOS Senior;
- współpraca z Zespołem Szkół w Czeladzi – specjalistyczną placówką edukacyjną kształcąca dzieci i młodzież wymagające indywidualnej pomocy kadry pedagogicznej;
- wykorzystanie elementów biblioterapii w czasie obsługi czytelnika niepełnosprawnego i w podeszłym wieku.

Komputer bez barier wiekowych

W roku sprawozdawczym Biblioteka kontynuowała rozpoczęty w 2009 roku autorski projekt: Komputer bez barier wiekowych. Bezpłatne szkolenia przeznaczone były dla osób w wieku 50+, a ich głównym celem było zaznajomienie uczestników z podstawami obsługi komputera oraz przełamanie barier i stereotypów tej grupy wiekowej związanych z korzystaniem z nowoczesnych technologii. W trakcie warsztatów uczestnicy przyswajali podstawowe umiejętności z zakresu obsługi komputera oraz oprogramowania Windows. W związku z dużym zainteresowaniem kursami w środowisku seniorów od 2017 roku zajęcia były kontynuowane pod hasłem Komputer bez barier wiekowych: już coś potrafię, ale chcę więcej. W 2018 roku odbyło się 70 spotkań z których skorzystało 337 osób.

Książka na telefon

Seniorzy, osoby chore i niepełnosprawne mogły skorzystać z usługi Książka na telefon (dostarczenie

wybranych pozycji do domu). Pracownicy biblioteki telefonicznie umawiali się po odbiór i dostarczenie nowych pozycji do domu tych osób, które zgłosiły takie zapotrzebowanie. Ponadto istnieje możliwość telefonicznej prolongaty wypożyczonych pozycji.

W 2018 roku kontynuowano współpracę z Zespołem Szkół Specjalnych w Czeladzi. Uczniów z ZSS regularnie zapraszaliśmy na różnego typu zajęcia biblioterapeutyczne m.in.: Jak sobie radzić ze złością. Ponadto współpracowaliśmy z nauczycielami i dziećmi z Przedszkola i zerówki znajdującymi się na terenie ZSS, w których przebywają dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym. Oni również zapraszani byli na zajęcia literacko-plastyczne, na których podczas zabawy przekazywaliśmy im różne ciekawe informacje. Oto niektóre tematy zajęć: *Jabłko pełne witaminek dla chłopaków i dziewczynek*, *Mój tata – mój bohater*, *Poznajemy ciekawe zawody*.

W roku sprawozdawczym kontynuowano współpracę z Domem Pomocy Społecznej Senior. W ramach cyklu Co w książkach piszczy? bibliotekarze odwiedzali seniorów przynosząc prasę oraz słuchali i dyskutowali na temat audiobooków. Na prośbę pracowników DPS Senior zorganizowano dodatkowo dla podopiecznych 2 Quizy: *Gdzie ja to słyszałem?* oraz koncert piosenek: *Miłość w dwudziestoleciu międzywojennym*. Udział w nich wzięło 41 osób.

Ponadto odbyło się 9 spotkań dla seniorów Podwieczorek z planszówką, w których udział wzięły 73 osoby. Zorganizowano także zajęcia z quillingu – MiksSenior - 8 spotkań, 62 osoby. W ramach współpracy z grupą Sami Swoi odbyły się warsztaty tworzenia mini kompozycji roślinnych - Szklane ogródki - 4 spotkania, 41 uczestników oraz Challenge gier planszowych seniorzy contra młodzież.

Uniwersytet Trzeciego Wieku

Projekt „Uniwersytetu Trzeciego Wieku” jest efektem porozumienia o współpracy zawartego w 2009 roku pomiędzy Gminą Czeladź i Wyższą Szkołą Biznesu w Dąbrowie Górniczej (od 2018 r. Akademia WSB). Od października 2011 r. decyzją Władz Miasta Czeladź organizatorem i koordynatorem projektu edukacyjnego UTW jest Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Nogajowej w Czeladzi. W 2014 roku UTW w Czeladzi został połączony z Uniwersytetem Powszechnym, który do chwili obecnej działa w ramach czeladzkiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Rok kalendarzowy 2018 był podzielony na Uniwersytecie Trzeciego Wieku na dwa semestry: semestr letni roku akademickiego 2017/2018 i semestr zimowy roku akademickiego 2018/2019. W semestrze letnim roku akademickiego 2017/2018 liczba zapisanych słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Czeladzi wynosiła 305 osób. W roku akademickim 2018/2019 wzrosła do 334 osób i ciągle rośnie, na co ma wpływ stale poszerzana, dostosowana do potrzeb i zainteresowań oferta zajęć dla seniorów.

W roku 2018 w ramach zajęć i wykładów dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Czeladzi odbyło się 789 spotkań, w których wzięło udział łącznie 11072 osób.

W 2018 roku zrealizowano następujące wykłady:

- mgr Marcin Ważny Medycyna holistyczna pod lupą;
- mgr Katarzyna Fibich Molekuła życia;
- mgr Lucyna Lalik Fitoterapia w chorobach przewodu układu pokarmowego, w pasożytach jelitowych i alergiach;
- dr inż. Łukasz Wróblewski Instrumenty świata;
- mgr Włodzimierz Musiał Żywa kultura Indii;
- mgr Martyna Kucharska-Staszal Wybrane zagadnienia z prawa spadkowego;
- mgr prof. dr hab. Eugenia Rostańska Codzienność komunikacji, czyli porozmawiajmy o rozmowach;
- mgr Katarzyna Fibich Cud z Alaski;
- mgr Marcin Lieber Tajemnice mitologii polskiej;
- dr Sebastian R. Bielak Bieszczady. Kraina bezkresnych połonin;
- mgr Oskar Jasiński Najpiękniejsze teatry i filharmonie świata;
- prof. zw. dr hab. Mirosław Kisiel Muzyka dla Niepodległej w 100 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości;
- dr hab. Armand Cholewka Wykorzystanie ekstremalnych temperatur w medycynie;
- mgr Rafał Psik The Last Frontier. Wyprawa życia na Alaskę;
- dr n. med. Łukasz Szczygieł Tajniki flebologii. Nowoczesne metody leczenia żył;
- mgr Martyna Kucharska-Staszal Senior w świecie przepisów.

W roku sprawozdawczym słuchacze UTW mieli możliwość uczestnictwa w następujących zajęciach:

- zajęciach z języka angielskiego (3 grupy, 3 różne poziomy zaawansowania, 129 spotkań – 1722 liczba uczestników);
- zajęciach z języka niemieckiego (2 grupy, 40 spotkań – 483 uczestników);
- zajęciach z języka francuskiego (1 grupa, 20 spotkań - 217 uczestników);
- zajęcia z języka włoskiego (2 grupy, 15 spotkań – 303 uczestników);
- zajęciach 13 x sztuka, zajęciach z historii sztuki francuskiej (1 grupa, 13 spotkań – 189 uczestników);
- zajęciach komputerowych „Komputer bez barier wiekowych: podstawy obsługi komputera” (1 grupa, 32 spotkań – 125 uczestników);
- zajęciach komputerowych „Komputer bez barier wiekowych: już coś potrafię, ale chcę więcej” (2 grupy 65 spotkań – 228 uczestników);
- zajęciach gimnastyki kondycyjnej (3 grupy, 89 spotkań – 1317 uczestników);

- zajęciach Nordic Walking (Chodź na kijki) (1 grupa, 32 spotkań – 209 uczestników);
- zajęciach Chór dla Seniora (1 grupa, 22 spotkań – 227 uczestników);
- spotkanie amatorskiego teatru przy UTW (1 grupa, 3 spotkania – 22 uczestników).

Dodatkowo w wyniku ścisłej współpracy Samorządu Słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Czeladzi z Dyrektorem Miejskiej Biblioteki Publicznej Bożeną Podgóorską i koordynatorem UTW Elżbietą Bazańską-Wolską udało się wzbogacić ofertę UTW Czeladź o zajęcia współfinansowane przez samych słuchaczy. MBP organizuje i zapewnia miejsce, gdzie będą odbywały się zajęcia a słuchacze opłacają prowadzącego. W wyniku tej współpracy słuchacze biorą udział w następujących zajęciach:

- zajęcia z rehabilitantem (2 grupy, 75 spotkań – 814 uczestników);
- zajęcia na basenie (3 grupy, 32 spotkań – 353 uczestników);
- zajęcia Zumba dla Seniora (1 grupa, 48 spotkań – 393 uczestników);
- zajęcia Joga dla Seniora (1 grupa, 26 spotkań – 560 uczestników);
- kurs tańca liniowego (1 grupa, 56 spotkań – 880 uczestników);
- zajęcia z dietetykiem (1 grupa, 72 spotkań – 132 uczestników).

Projekt „Jak nie My, to kto?”

W roku 2018 słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Czeladzi mieli możliwość uczestnictwa w realizacji projektu „Jak nie My, to kto? – program rozwoju sieci Uniwersytetów Trzeciego Wieku Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej w województwie śląskim”. Celem projektu było upowszechnianie nauki oraz badań naukowych i ich zastosowań wśród słuchaczy sieci Uniwersytetów Trzeciego Wieku, nad którą patronat merytoryczny sprawuje Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej. W ramach projektu słuchacze brali udział w 7 dodatkowych wykładach, 6 dodatkowych warsztatach popularnonaukowych, 1 dodatkowym laboratorium i 1 dodatkowym (podzielonym na 3 spotkania) warsztacie projektowym przygotowanych przez naszego partnera Akademię WSB w Dąbrowie Górniczej. Tematyka wykładów obejmowała różne dziedziny nauki, a udział w nich wzięło 732 osoby. Przykładowe tematy wykładów i spotkań:

- dr hab. Mirosław Kisiel Muzyka Fryderyka Chopina lekarstwem dla duszy;
- Iwona Rempalska, Aleksandra Zgoda-Giczańska Laboratorium programowania robotów dla seniorów;
- prof. dr hab. Eugenia Rostańska „Współczesne wnuki kontra współcześni dziadkowie”;
- dr Magdalena Kot-Radojewska Senior w świecie relacji ;
- dr Jacek Francikowski Stres nasz wróg czy sprzymierzeniec?;
- dr Krystian Mączka Senior w świecie Internetu;
- dr hab. Armand Cholewka Nie dać się chorobie – kilka słów o odporności;
- dr Katarzyna Las Trening pamięci. Metody szybkiego uczenia się i zapamiętywania;
- dr Paulina Polko Suma wszystkich strachów: terroryści, wirusy, fake newsy i inne zagrożenia

asymetryczne w XXI w

Dodatkowe spotkania UTW:

- wyjazd na V Paradę Seniorów do Warszawy - liczba uczestników: 51
- wykład Lecznicze działanie propolisu- apiterapia - liczba uczestników: 54,
- Senior w magicznym świecie ogrodów- (w ramach czeladzkich Senioraliów 2018) – liczba uczestników: 43.
- warsztaty z zakresu ochrony praw konsumenta ramach zadania publicznego „Upowszechnienie i ochrona praw konsumentów”, projekt pt. Mam prawa i nie zawaham się ich użyć – zajęcia dla seniorów z terenu aglomeracji wrocławskiej i katowickiej - liczba uczestników: 21,
- spotkanie wigilijne - liczba uczestników: 56,
- koncert piosenek 20-lecia międzywojennego „Jak piękne są wspomnienia...”– liczba uczestników: 106.

8. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy

8.1. Ogólna ocena stanu zatrudnienia, wynagrodzenia, przygotowania zawodowego pracowników.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. MPB w Czeladzi zatrudniała 41 osób (było to 38,58 etatu przeliczeniowego).

Grupa pracowników	Liczba osób
Pracownicy merytoryczni	21
w tym informatyk	1
Pracownicy administracyjni (Pracownicy Kopalni Kultury- 6 osób)	14

Kadra bibliotekarska jest stała, dobrze przygotowana do wykonywania swojego zawodu:

- 18 osób posiada wykształcenie wyższe bibliotekarskie
- 1 osoba posiada wykształcenie wyższe
- 1 osoba posiada wykształcenie na poziomie studium bibliotekarskiego
- 1 osoba posiada wykształcenie średnie (informatyk)

W roku sprawozdawczym stała kadra Biblioteki zasilana była absolwentami szkół średnich odbywającymi staż. W ramach umów z Powiatowym Urzędem Pracy w Będzinie staże odbywały 3 osoby na stanowisku administracyjnym. W ramach współpracy z Galicyjską Fundacją *Wsparcie, Integracja, Rozwój* z siedzibą w Krakowie 2 osoby odbywały staż na stanowisku obsługi. Ponadto 1 osoba odbywała praktykę zawodową i 1 osoba współpracowała z biblioteką w ramach wolontariatu.

MBP współpracuje też z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Czeladzi, który kieruje do Biblioteki osoby wykonujące prace społecznie użyteczne (40 h miesięcznie). W roku sprawozdawczym prace społecznie użyteczne na rzecz MBP wykonywało 5 osób. Byli to pracownicy obsługi. W ramach współpracy z Sądem Rejonowym w Będzinie do Biblioteki zostały skierowane 4 osoby odpracowujące w ramach prac społecznych (prace proste) wyroki sądowe.

8.2. Średnia płaca brutto w przeliczeniu na etat z uwzględnieniem wszystkich składników: tzn. płaca zasadnicza, dodatki: funkcyjny, stażowy, inne, premie (bez nagród)

- – pracowników merytorycznych - 3.039,71 zł
- – pracowników administracyjnych - 3.242,54 zł
- – pracowników obsługi - 2.662,08 zł

8.3. Udział pracowników w doskonaleniu zawodowym instytucjonalnym (liczba)

W 2018 r. pracownicy MBP podnosili kwalifikacje w formie zorganizowanej:

- studia licencjackie (kierunki): 0
- studia wyższe, magisterskie (kierunki): Wydział Ekonomii Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach-specjalność Dystrybucja i sprzedaż na rynkach krajowych i międzynarodowych (1 osoba)
- studia podyplomowe (kierunki): Uniwersytet Humanitas w Sosnowcu , specjalność Prawo podatkowe z rachunkowością budżetową w administracji publicznej (1 osoba)
- studia doktoranckie: Uniwersytet Śląski w Katowicach Wydział Filologiczny , kierunek – kulturoznawstwo , specjalność – Humanistyka bez granic (rozpoczęte I semestr październik 2018)

8.4. Udział pracowników w innych formach doskonalenia (kursy, szkolenia, konferencje) – tematyka, organizatorzy.

Nazwa szkolenia	Organizator	Ilość osób
Jak przygotować bibliotekę na zmiany	Miejska i Powiatowa Biblioteka w	1 osoba

wnikające z RODO. (szkolenie)	Będzinie ul. Piłsudskiego 39	
<i>Akcja bilans 2017 – zmiany w przepisach, wydatki strukturalne za 2017 r.</i> (szkolenie)	Regionalny Instytut Kultury ul. Teatralna 4 Katowice	1 osoba
<i>Podatek VAT na 2018 r. Podatek dochodowy od osób prawnych.</i> (szkolenie)	Regionalny Instytut Kultury ul. Teatralna 4 Katowice	1 osoba
<i>Ochrona danych osobowych.</i> (szkolenie)	Urząd Miasta Czeladź ul. Katowicka 45 41-250 Czeladź	2 osoby
<i>Ochrona danych osobowych. Rekrutacja i zarządzanie zespołem.</i> (szkolenie)	Firma Handlowa Alternatywa Marcin Wolski	1 osoba
<i>Szkolenie w ramach projektu Erasmus.</i> (szkolenie)	Urząd Miasta Czeladź ul. Katowicka 45 41-250 Czeladź	2 osoby
<i>Organizacja imprezy masowej- prawo i praktyka.</i> (szkolenie)	Regionalny Instytut Kultury ul. Teatralna 4 Katowice	1 osoba
<i>PR w Samorządzie i Administracji Państwowej.</i> (szkolenie)	Grupa PRC 41-250 Czeladź ul. Szpitalna 3	1 osoba
<i>Wirtualna i rozszerzona rzeczywistość w bibliotece.</i> (szkolenie)	Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna 42-500 Będzin ul. Piłsudskiego	2 osoby
<i>Książka kluczem do zrozumienia siebie i innych.</i> (konferencja)	Miejska Biblioteka Publiczna w Bytomiu Technikum Nr 4 w Bytomiu	1 osoba
<i>Biblioteka dorosłego człowieka. O nieograniczonych możliwościach bibliotekarzy.</i> (szkolenie)	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji oraz Krajowe Biuro EPALE	1 osoba

MIDAS CMDU. (szkolenie)	Sound Trade ul. Kineskopowa 1 05-500 Piaseczno	3 osoby
Dane osobowe w świetle uregulowań RODO. (szkolenie)	Urząd Miasta Czeladź ul. Katowicka 45 41-250 Czeladź	1 osoba
Czytelnicze zasoby cyfrowe. Coaching. Podstawy tworzenia kursu e-learningowego. (warsztaty)	Wyższa szkoła HUMANITAS w Sosnowcu	1 osoba
Biblioteka dla dydaktyki. (konferencja)	Wyższa Szkoła Bankowa w poznaniu Wydział Zamiejscowy w Chorzowie	1 osoba
Prawo pracy w pierwszej połowie 2018 roku. (szkolenie)	EDUTAG ul. Dojazdowa 9b 43-100 Tychy	1 osoba
Szkolenie dla moderatorów Dyskusyjnego Klubu Książki- Nie bójmy się poezji! Dyskutujmy!.	Biblioteka Śląska 40-021 Katowice Plac Rady Europy 1	1 osoba
<i>Latająca biblioteka pomysłów.</i> (szkolenie)	Biblioteka Śląska 40-021 Katowice Plac Rady Europy 1	2 osoby
Pola widzenia książki.(konferencja)	Biblioteka Śląska 40-021 Katowice Plac Rady Europy 1	1 osoba
<i>Obraz. Słowo. Biblioteka.</i> (konferencja szkoleniowa)	Miejska Biblioteka Publiczna Katowice	1 osoba
<i>Finansowanie projektów kulturalnych.</i> (szkolenie)	Regionalny Instytut Kultury ul. Teatralna 4 Katowice	1 osoba
Podstawy fotografii- jak robić lepsze zdjęcia. (szkolenie)	Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna 42-500 Będzin ul. Piłsudskiego	3 osoby
<i>Forum Bibliotekarzy Powiatu Będzińskiego</i>	Biblioteka Śląska 40-021 Katowice	12 osoby

	Plac Rady Europy 1	
<i>Mądrzy cyfrowi.</i> (konferencja – szkoleniowa)	Biblioteka Śląska 40-021 Katowice Plac Rady Europy 1	1 osoba
<i>Zebranie Śląskiej Biblioteki Cyfrowej</i>	Biblioteka Śląska 40-021 Katowice Plac Rady Europy 1	1 osoba
Przygotowanie wniosku do programu <i>Niepodległa</i> (szkolenie)	Regionalny Instytut Kultury ul. Teatralna 4 Katowice	1 osoba

9. Finansowanie

9.1. Wielkość budżetu Biblioteki w 2018 r., ogółem		2.960.065 zł
	<i>w tym dotacja inwestycyjna</i>	<i>500.000 zł</i>
9.2. Koszty	ogółem	2.707.621 zł
	w tym koszty utrzymania	458.963 zł
9.3. Dochody własne	ogółem	254.809 zł
9.4. Darowizny rzeczowe (książki, zbiory specjalne itp).		126.254 zł
w tym:		
- materiały biblioteczne		39.867 zł
- wyposażenie przekazane do Kopalni Kultury		86.387 zł

9.5. Inne środki finansowe pozyskane

przez Bibliotekę ogółem: 37.996 zł

w tym:

9.5.1. Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego 45.611zł

wysokość środków:

zakup nowości wydawniczych do bibliotek 24.000 zł

projekt *Biblioteka? – Naturalnie* 13.200 zł

9.5.2 Z fundacji – nie dotyczy

9.5.3. Z innych źródeł

Powiatowy Urząd Pracy w Będzinie 4.190 zł

refundacja wynagrodzenia i składek ZUS

9.5.4. Budżet partycypacyjny (obywatelski) – nie dotyczy